

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojskach

**opracowany przez zespół wychowawczy
z uwzględnieniem opinii Samorządu Uczniowskiego,
zatwierdzony przez Radę Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną**

Głojsce, 14 września 2018

Zaopiniowano na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu 13 września 2018 r.

Zaopiniowano przez Samorząd Uczniowski w dniu 12 września 2018r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 14 września 2018r.

Program opiera się na następujących aktach prawnych:

- Konwencję o Prawach Dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (*Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zmianami, art. 33*).
- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r.
- Ustawę Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016 r. (*Dz. U. z 2017 r. poz. 59*) - art. 26, , art. 98-99
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (*Dz. U. z 2015, nr 0, poz. 1249*).
- Ustawę Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. (*Dz. U. 1982 nr 3 poz. 19*),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (*Dz. U. z 2018 r., poz. 1647*)
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i innych ustaw (*Dz. U. z 2015 r., poz. 875*)
- Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (*Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55*).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (*Dz. U. z 2017 r. poz. 356*).
- Statut Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojscach

Przy aktualizacji programu na rok szkolny 2018/2019 uwzględniono również:

- **dotychczasowe doświadczenia szkoły,**
- **diagnozę aktualnej sytuacji w szkole i potencjalnych czynników zagrażających,**
- **wyniki ewaluacji wewnętrznej,**
- **przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.**

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

ZAŁOŻENIE 1. Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń/wychowanek dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga się w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej.

ZAŁOŻENIE 2. Cele powyższe osiągnąć są w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia/wychowanka w rozwoju.

ZAŁOŻENIE 3. Ograniczona skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępujące czynniki ryzyka negatywnie oddziałujące na wychowanka sprawiają, że cele wychowawcze są zagrożone lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia. Wtedy konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, gdzie „profilaktykę” należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

Procedura opracowywania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

1. Sformułowanie sylwetki absolwenta szkoły
2. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
3. Konstruowanie strategii wychowawczo- profilaktycznej szkoły
4. Opracowanie strategii ewaluacyjnej
5. Konstruowanie planów wychowawczo- profilaktycznych klas

W opracowaniu przyjęto następującą konstrukcję:

Wprowadzenie	5
Zadania wychowawcze:	5
Cele wychowania	6
Cele i zadania profilaktyki	6
Klasy I i III.....	8
Rozwój osobisty.....	8
Rozwój społeczny	9
Profilaktyka zagrożeń	10
Przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym	10
Klasy V–VIII	11
Rozwój osobisty.....	11
Rozwój społeczny	11
Profilaktyka zagrożeń	13
Przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym	15
Klasy III gimnazjum	
Rozwój osobisty.....	15
Rozwój społeczny	17
Profilaktyka zagrożeń	21
Przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym	26
Narzędzia ewaluacji:	27

Wprowadzenie

Szkoła jest miejscem oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, które ma wspierać wszechstronny rozwój uczniów. Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami, ma doprowadzić do wszechstronnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z dyrekcją szkoły, nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą, która formuje osobowość młodego człowieka.

Program Wychowawczy Szkoły opracowano na podstawie diagnozy potrzeb i oczekiwań rodziców oraz środowiska wychowawczego uczniów. Został on opracowany w oparciu o przeprowadzoną ankietę oraz rozmowę wśród rodziców i uczniów. Rozmowa została przeprowadzona na początku roku szkolnego 2018/2019. Pewne zadania zostały dodane w oparciu o przeprowadzone obserwacje wychowawców, pedagoga szkolnego, nauczycieli, a także na podstawie wniosków z ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2017/2018.

Ponadto program wychowawczy uwzględnia priorytety polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019 ustalone przez MEN.

1.100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.

2.Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.

3.Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.

4.Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Poszczególne elementy programu będą zawarte w planach nauczania każdego przedmiotu, planach pracy zajęć pozalekcyjnych, planie pracy samorządu uczniowskiego, planie pracy pedagoga szkolnego oraz w planach pracy wychowawcy klasowego. Wychowawca po wcześniejszej diagnozie sytuacji wychowawczej w klasie podejmie decyzję dotyczącą realizacji wybranych zagadnień, określi cele pracy wychowawczej oraz zadania dla danej klasy, uwzględniając wiek uczniów.

Zadania wychowawcze:

Zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego nauczyciele w swojej pracy wychowawczej powinni zmierzać do tego, aby uczniowie:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (*w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, etycznym, moralnym i duchowym*),
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie dobra, prawdy i piękna w świecie,
- uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- posiadali umiejętność słuchania innych i poprawnego rozumienia ich poglądów oraz umieli działać na rzecz tworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów.

Ogólne cele wychowania

1. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia - postrzeganie ucznia w kategoriach jego podmiotowości, godności, wolności, konkretnych praw i obowiązków.
2. Spójność działań wychowawczych, szczególnie między szkołą a rodziną, a także innymi instytucjami wspierającymi proces wychowania.
3. Rozbudzanie motywacji do nauki oraz ciekawości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
4. Opieranie wychowania na wartościach.
5. Podniesienie autorytetu rodziny poprzez wdrożenie wychowania prorodzinnego, propagowanie wartości rodziny.
6. Przygotowanie uczniów do życia zawodowego, samorealizacji i aktywnego udziału w życiu publicznym.
7. Przygotowanie uczniów do umiejętnego korzystania z wolności, podejmowania trafnych decyzji.
8. Kształtowanie uczuć patriotycznych i szacunku dla tradycji.

Szczegółowe cele wychowania

1. Kształtowanie dobrych relacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami uczniów.
2. Dobra współpraca uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły z pedagogiem szkolnym w realizacji zadań wychowawczych.
3. Budowanie pozytywnych relacji między uczniami;
4. Wpajanie uczniom właściwych zasad zachowania się, a także poprawnego i kulturalnego korzystania ze słowa.
5. Kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych, budzenie świadomości regionalnej przy jednoczesnym identyfikowaniu się z kulturą europejską oraz szacunku dla symboli narodowych i religijnych.
6. Aktywne uczestniczenie uczniów w życiu szkoły i w organizacjach szkolnych (Samorząd Uczniowski, LOP, SKT, PCK, SKC).
7. Współpraca z pedagogiem szkolnym w rozpoznawaniu potrzeb i trudności uczniów.
8. Wdrażanie uczniów do przestrzegania Statutu Szkoły oraz regulaminów szkolnych.
9. Kształtowanie pozytywnego nastawienia do wiedzy jako wartości.
10. Dążenie do rozbudowania i rozwijania zainteresowań uczniów poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.
11. Współpraca ze stowarzyszeniem „ Wspólna Szkoła” , Ośrodkiem Zdrowia, Posterunkiem Policji, Nadleśnictwem w Dukli, Magurskim Parkiem Narodowym w Krempnej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Parafią Rzymsko-Katolicką pw. Św. Maksymiliana Kolbe w Głojscach.
12. Rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
13. Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz bezpieczeństwo swoje i innych.
14. Kierowanie się w życiu wartościami uniwersalnymi jak: dobro, prawda, miłość, piękno, wrażliwość na potrzeby innych, docenianie wartości rodzinnych.
15. Naśladowanie i czerpanie wzorca postaw naszego patrona Jana Pawła II.
16. Umiejętność funkcjonowania w demokratycznym społeczeństwie, samorządność.
17. Przygotowanie wychowanka do znalezienia właściwego miejsca w społeczeństwie poprzez kształtowanie postaw świadomego dążenia do dobra indywidualnego i społecznego.
18. Konsekwentne i wspólne działanie Rady Pedagogicznej w procesie wychowania.

WARTOŚCI WYCHOWAWCZE:

- poszanowanie wartości i godności ludzkiej;
- aktywne działania na rzecz klasy, szkoły;
- uczciwość, szczerść
- prawdomówność;

- sprawiedliwość;
- szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej;
- wrażliwość na piękno przyrody ojczystej;
- ogólnoludzkie normy i wartości religijne;
- doskonalenie własnej osoby;
- kierowanie się własnym sumieniem;
- pomoc potrzebującym;
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności;
- inicjatywa;
- rzetelność i odpowiedzialność;
- zdrowy styl życia;
- wykształcenie i nauka.

SYLWETKA ABSOLWENTA:

Celem naszych działań jest ukształtowanie młodego człowieka, którego winny cechować:

- postawy naszego patrona Jana Pawła II
- kultura osobista - zachowanie się z godnością i szacunkiem do drugiego człowieka - wyrażone przez postawę, kulturę słowa i dbałość o estetykę otoczenia.
- pozytywne nastawienie wobec innych - życzliwość, wrażliwość na krzywdę innych ludzi - samotnych, cierpiących, niepełnosprawnych.
- dążenie do budowania więzi między pokoleniami (uczeń-nauczyciel, dzieci - rodzice),
- tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach wobec ludzi innych ras, wobec wyznawców różnych religii,
- miłość i szacunek do Ojczyzny - poznawanie jej historii, kultury, tradycji i wartości oraz troska o utrzymanie dziedzictwa,
- szacunek dla pracy, nauki oraz uczciwość, rzetelność, aktywność społeczna, ofiarność i bezinteresowność,
- umiejętność obcowania z przyrodą - szacunek dla przyrody, odkrywanie jej piękna i tajemnic oraz zdrowy styl życia,
- zdolność do samodzielnego myślenia, postępowanie zgodne z własnym sumieniem,
- radzenie sobie z emocjami własnymi oraz otoczenia,
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych.

Profilaktyka

Jej głównym celem jest ochrona dziecka, ucznia przed podejmowaniem zachowań niepożądanych społecznie, hamujących lub niszczących rozwój tzw. zachowań ryzykownych oraz wspieranie czynników chroniących, do których należą między innymi: silna więź rodzinna, wszechstronne zainteresowania, pozytywna grupa społeczna.

Profilaktyka jest realizowana na trzech poziomach:

- profilaktyka uniwersalna – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju psychofizycznym,
- profilaktyka selektywna – wspieranie szczególnie tych uczniów, którzy są w większym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych,
- profilaktyka wskazująca – wspieranie uczniów, którzy przejawiają zachowania ryzykowne np. używają substancji psychoaktywnych.

Cele i zadania profilaktyki

1. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.

2. Kształtowanie poczucia własnej wartości.
3. Rozwijanie umiejętności społecznych (komunikacja interpersonalna, wyrażanie własnych uczuć i emocji, kształtowanie zachowań i postaw asertywnych).
4. Poznawanie i wspieranie zainteresowań, uzdolnień uczniów (poznawczych, sportowych, społecznych).
5. Integracja społeczności szkolnej.
6. Eliminowanie lub zmniejszanie czynników ryzyka, niewłaściwych zachowań i postaw, profilaktyka uzależnień.
7. Zapobieganie przemocy i agresywnym zachowaniom.
8. Rozwijanie umiejętności poszukiwania rozwiązań w sytuacjach trudnych i radzenia sobie ze stresem.
9. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez właściwą organizację czasu wolnego.
10. Zachęcanie do działań wolontariackich, charytatywnych, do udziału w różnych zdrowych formach spędzania czasu wolnego, rozwijających zainteresowania.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów

- I. Rozwój osobisty (w tym: intelektualny, psychiczny, moralny, duchowy, zdrowotny).
- II. Rozwój społeczny.
- III. Profilaktyka zagrożeń.
- IV. Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych.

Klasa I i III

Rozwój osobisty			
Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Wspieranie rozwoju osobowości ucznia	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w odkrywaniu własnych zdolności, predyspozycji, talentów, rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, • wzmacnianie wiary we własne siły i możliwość osiągnięcia sukcesów, • kształtowanie nawyków społecznego współzycia, • rozwijanie wrażliwości na cierpienie i przejawy niesprawiedliwości, • kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, • wdrażanie do rozumienia znaczenia wartości: prawda, dobro, piękno w najbliższym otoczeniu i we własnym postępowaniu, • opieka na uczniami o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualna praca z uczniem zdolnym • organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych, zawodów sportowych, • pogadanki, • rozmowy indywidualne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca klasy, • inni nauczyciele uczący w klasie,

<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych. Przygotowanie do pełnienia ról społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny • wdrażanie uczniów do utrzymywania czystości w miejscu pracy, • wdrażanie do bezpieczeństwa podczas przerw, • wdrażanie do kulturalnego zachowania się przy stole, • wdrażanie do zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, konkursy, • aktywne dyżury nauczycieli podczas przerw – walka z hałasem, • spotkania z pielęgniarką • korekta wad postawy w czasie lekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele, • pielęgniarka, • wychowawca klasy, • pedagog szkolny, • rodzice, • nauczyciel wf.
--	---	--	--

Rozwój społeczny

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
<p>Doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie, przygotowanie do pełnienia ról społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwienie na potrzeby drugiego człowieka, • otaczanie opieką i troską młodszych kolegów szkolnych i rówieśników, • pomoc dzieciom z klas najmłodszych w adaptacji do nowych sytuacji szkolnych, • aktywne działanie na rzecz klasy, szkoły i środowiska, • integracja społeczności klasowej, • wdrażanie do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury moralnej, • kształcenie umiejętności współżycia w rodzinie i społeczności, • kształtowanie postaw ograniczonego zachowania do osób nieznanym, • wdrażanie do poszanowania mienia społecznego, • kształtowanie asertywnego zachowania, mówienia „nie” w sytuacjach sprzecznych z wychowaniem, • wdrażanie do poszanowania odmienności innych ludzi w sferze wiary, poglądów, zainteresowań, wyglądu, sytuacji materialnej, • podejmowanie wysiłków zmierzających do wytworzenia prawidłowej atmosfery w klasie, • uczestniczenie we wszystkich ważnych dla klasy imprezach, • udzielanie szczególnej pomocy i wsparcia uczniom wykazującym symptomy wyizolowania oraz przejawiającym trudności w grupie rówieśniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, • filmy, • rozmowy, • zabawy, • imprezy klasowe, • wycieczki, • imprezy klasowe • wywiad z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca, • uczniowie, • rodzice.

Kształtowanie postaw patriotycznych	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie szacunku do języka, kultury, tradycji narodowych i szkolnych, zapoznanie z symbolami narodowymi, sylwetkami sławnych Polaków, udział i organizowanie uroczystości związanych ze świętami narodowymi, poznanie okolic swojej miejscowości, regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> spotkania z osobami propagującymi lokalny patriotyzm, akademie, apele, tematyczne konkursy szkolne szkolne i pozaszkolne uroczystości, w tym sportowe. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, rodzice.
-------------------------------------	---	--	--

Profilaktyka zagrożeń

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Uczenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka, wdrażanie do współpracy jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym, integrowanie społeczności klasowej, wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie przerw, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły, uczenie prawidłowego zachowania się w razie pożaru, wypadku, kradzieży itp. kształtowanie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanki, indywidualne i grupowe rozmowy z uczniami, zajęcia profilaktyczne i inne w zależności od potrzeb i okoliczności. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawca klasy, pedagog, rodzice.
Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ul style="list-style-type: none"> dostarczanie wiedzy o sposobach radzenia sobie z negatywnymi emocjami, kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, integracja klasy. 	<ul style="list-style-type: none"> zabawy, pogadanki, indywidualne rozmowy z uczniami, zabawy ruchowe. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas,
Przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym			
Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Rozwiązywanie problemów edukacyjnych, emocjonalnych uczniów	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do Poradni PP, objęcie ucznia specjalistyczną pomocą w zależności od diagnozy, wskazywanie rodzicom specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, współpraca z instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> analiza prac ucznia, rozmowy z rodzicami, monitorowanie postępów ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy klas, pedagog, specjaliści z danego zakresu, rodzice.

Klasy V – VIII

Rozwój osobisty

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Wspieranie rozwoju osobowości ucznia	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie sytuacji szkolnych do rozpoznawania własnych emocji, uczuć, słabych i mocnych stron, kształtowanie umiejętności panowania nad emocjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, kształtowanie rozumienia potrzeby krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu, rozwijanie i utrwalanie norm dobrego zachowania i postępowania, kształtowanie umiejętności poprawnego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, rozwijanie i utrwalanie postaw kultury osobistej i kultury języka, rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia integracyjne, godziny z wychowawcą, koła zainteresowań, konsultacje, lekcje przedmiotowe, udział w konkursach i olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów.
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się, zaburzeń odżywiania np. bulimia, anoreksja), uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych (m.in. Internet, telefon inne), rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy asertywności przede wszystkim w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia, uświadamianie znaczenia higieny osobistej, promowanie aktywnych form zagospodarowania czasu wolnego, propagowanie i uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> lekcje biologii, wdż i edb, godziny z wychowawcą, pokazy udzielania pierwszej pomocy, zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowych, 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja, opiekun SU i PCK nauczyciele biologii, w-f, wdż, edb, wychowawcy, bibliotekarz, opiekunowie organizacji i kół zainteresowań,

Rozwój społeczny

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Organizacja zespołu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> integracja zespołu klasowego, poznanie praw i obowiązków ucznia, ustalenie praw i obowiązków panujących w klasie. 	<ul style="list-style-type: none"> wycieczki, uroczystości klasowe i szkolne, organizacja dyżurów klasowych, wybory do samorządu klasowego i szkolnego, 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele.
Troska o estetykę klasy i szkoły	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie sprzętu do potrzeb ucznia, wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły, dbałość o sprzęt szkolny. 	<ul style="list-style-type: none"> diagnoza pielęgniarska (pomiar uczniów), przygotowanie gazetek tematycznych w klasach, w szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja, pielęgniarka, wychowawcy, nauczyciele.

		<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie porządku w salach lekcyjnych, szkole i terenie przyległym do szkoły. 	
Moje środowisko	<ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie znaczenia rodziny, więzi i relacji z zaznaczeniem własnego miejsca w rodzinie, • okazywanie szacunku dla osób starszych, • udzielanie pomocy potrzebującym, • poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swego regionu, • kształtowanie wrażliwości na zagrożenia środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze, • zajęcia wdż, • zbiórki, akcje charytatywne, • wycieczki, • prace plastyczne, • wyjazdy do kin i teatrów, • gazetki tematyczne, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • udział w akcji „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”, • pogadanki. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • wychowawcy, • nauczyciele.
Doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb, • wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, • rozwijanie wrażliwości społecznej i empatii, • wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb, • integrowanie uczniów wykluczonych przez grupę klasową, • kształtowanie umiejętności współpracy z rówieśnikami i dorosłymi, • kształtowanie postaw odrzucających przemoc, • kształtowanie umiejętności asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia integracyjne, • godziny z wychowawcą, • wychowanie do życia w rodzinie, • zajęcia pozalekcyjne i sportowe, • wycieczki, imprezy klasowe i szkolne, • zawody sportowe i konkursy, • działalność SU, • spotkania z terapeutą, psychologiem, • tematyczne zajęcia profilaktyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • wychowawcy, • pedagog, • nauczyciele przedmiotów, • opiekun SU.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów klas IV-VIII ze Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, • uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, • włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych, • kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, • wdrażanie do poszanowania mienia społecznego, 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny z wychowawcą, • lekcje przedmiotowe, • zebrania z rodzicami, • wybory samorządu klasowego i szkolnego, • lekcje wos, • szkolna strona internetowa, • działalność SU. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • wychowawcy, • nauczyciele przedmiotów, • pedagog, • administrator szkolnej strony internetowej, • opiekun SU.
Kształtowanie postaw patriotycznych	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, • kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, • wpajanie patriotyzmu lokalnego, • kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, • wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej, • kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, • kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkolnych imprez okolicznościowych, • uroczyste obchody świąt narodowych, wydarzeń historycznych, religijnych, • wycieczki do muzeum itp., • opieka nad miejscami pamięci narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele historii, wos, języka polskiego i języków obcych, muzyki, wdż, • opiekun SU.

	i państwowych,	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje historii, wos, języka polskiego, języków obcych, wdz, • godziny z wychowawcą, • lekcje biblioteczne. 	
Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. <p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów, - eliminowanie „towarzyskiego” charakteru wyboru szkoły przez wskazywanie następstw chybionych wyborów. <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje wiedzy o społeczeństwie - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem - spotkania z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - pielęgniarka - rodzice - przedstawiciele instytucji

Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, • tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, • motywowanie do uczestnictwa w ochronie środowiska naturalnego, • promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny z wychowawcą, • lekcje przyrody, biologii, geografii, chemii, • akcje ekologiczne, • wycieczki, rajdy 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • nauczyciele przyrody, biologii, chemii, geografii, wos,
---	---	--	--

	nich,		
Przygotowanie do podejmowania decyzji życiowych	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, • zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego, kryteriami przyjęć, zasadami naboru do szkół i ofertą edukacyjną regionu, • wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie rynków pracy, • eliminowanie „towarzyskiego” charakteru wyboru szkoły ponadpodstawowej przez wskazywanie następstw chybionych wyborów, • uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wos, • godziny z wychowawcą, • wycieczki zawodoznawcze, • spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych w ramach „dni otwartych”, • poradnictwo zawodowe, • konsultacje z pedagogiem, • spotkania z dyrektorem szkoły, • spotkania z rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • pedagog, • pielęgniarka, • wychowawcy, • nauczyciele, • przedstawiciele instytucji wspierających planowanie kariery.

Profilaktyka zagrożeń

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Poprawa warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, • zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, • przeciwdziałanie agresji w szkole, • eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów, • zapoznanie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, • zapoznanie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach • zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, • korzystanie z telefonów komórkowych zgodnie z obowiązującymi procedurami, • minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka, • kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • godzina z wychowawcą, • lekcje edb, • rozmowy z uczniami, • obserwacje, 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • wychowawcy, • nauczyciele, • specjaliści z danego zakresu.
Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, • kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, • stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, • wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami, • kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc w sytuacjach trudnych, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny z wychowawcą, • rozmowy z uczniami. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • nauczyciele,

rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (prawnych opiekunów), • wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, • podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje z pedagogiem, wychowawcami i specjalistami 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • pedagodzy.
Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień • podnoszenie kompetencji rodziców (prawnych opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania, • promowanie aktywnych form zagospodarowania czasu wolnego, • rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, • promowanie zdrowego stylu życia, • ukazywanie wpływu reklam i środowiska masowego przekazu na zachowania młodych ludzi, • ostrzeganie przed nawiązywaniem kontaktów przez Internet, przesyłaniem filmów, zdjęć, udostępniania danych. 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny z wychowawcą, • obserwacje uczniów, • lekcje przyrody, biologii • zajęcia prowadzone przez specjalistów, • spotkania z policją, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • pedagog, • nauczyciele, • specjaliści z danego zakresu.
Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie im	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, dopalaczy, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym, zagrożenia internetowe, • ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo– profilaktycznego, • badanie postaw wobec środków uzależniających, • rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole, • udzielanie pomocy w sytuacji trudnej: udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, współpraca z instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> • ankiety dla rodziców i uczniów, • wywiady środowiskowe, • współpraca z instytucjami, • konsultacje pedagogiczno–psychologiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • pedagog, • nauczyciele,

Przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym i emocjonalnym uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznanie zakresu i skali zjawiska, • przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, • przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub prawnym opiekunem, • analiza prac ucznia, • objęcie ucznia pomocą psychologiczno– pedagogiczną, • korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, • monitorowanie postępów ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, • zajęcia prowadzone przez specjalistów, • dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia, • współpraca z instytucjami pomocowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • nauczyciele, • pedagog.
Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> • integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny, 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja,

i instytucjami wspierającymi szkołę w procesie wychowawczym i dydaktycznym	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie rodziców z programami, regulaminami, Statutem Szkoły, • rozwijanie nawyków samokształcenia i stałego dokształcania, • stwarzanie uczniom równych szans rozwoju intelektualnego i fizycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> z rodzicami, • konsultacje, • imprez klasowe i szkolne, • pedagogizacja rodziców, • indywidualne rozmowy, • współpraca z Poradnią PP, Sądem, Policją. 	<ul style="list-style-type: none"> • psychologdy, • wychowawcy, • nauczyciele, • rodzice.
--	---	--	---

Klasa III gimnazjum

ROZWÓJ OSOBISTY			
Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), - wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - koła zainteresowań - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe - udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - pedagog - doradca zawodowy - nauczyciele przedmiotów

	<p>sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 		
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych</p>	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie roli higieny psychicznej uczniów w aspekcie zapobiegania samobójstwom młodzieży. <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, - ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, - dbałość o ciało i najbliższe otoczenie, - aktywność fizyczna, - racjonalne żywienie, - hartowanie się, - odpowiednia długość i jakość snu, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. <p>Zachowania prewencyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samokontrola zdrowia i 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - lekcje biologii, edukacji dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych - spotkania z pielęgniarką - udział w programie „Trzymaj Formę” oraz innych programach profilaktycznych np. w zakresie używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i tzw. dopalaczy 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pielęgniarka - opiekun Samorządu Uczniowskiego i PCK - nauczyciele: biologii, wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze -opiekunowie organizacji i kół zainteresowań

	samobadanie, - poddawanie się badaniom profilaktycznym, - bezpieczne zachowania w życiu codziennym, - bezpieczne zachowania w życiu seksualnym.		
--	--	--	--

ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współżycia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości. <p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, - wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy - działalność Samorządu Uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotów - pedagog - doradca zawodowy - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi.		
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie uczniom i ich rodzicom <i>Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Wychowawczego-Profilaktycznego</i> - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. <p>Kreowanie pożądaných postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądaných postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje wiedzy o społeczeństwie - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa itp., - działalność Samorządu Uczniowskiego - działalność i Szkolnego Koła Caritas i PCK - Dzień Edukacji Narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotów - pedagog - nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej strony www - opiekun Samorządu Uczniowskiego - opiekun SKC, PCK
Kształtowanie postaw patriotycznych	Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkolnych imprez okolicznościowych - uroczyste obchody świąt 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie,

	<ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową. <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, - wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej. <p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, - wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej. 	<p>narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkursy, wystawy - wycieczki do muzeum itp. - opieka nad miejscami pamięci narodowej - lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, godziny z wychowawcą, przedmiotów artystycznych, 	<p>geografii, przedmiotów artystycznych, języka polskiego, języków obcych</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiekun Samorządu Uczniowskiego
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, - motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje biologii, geografii, chemii - akcje ekologiczne, Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, - wycieczki - akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele, biologii, geografii, chemii - opiekun Szkolnego Koła Ligii Ochrony Przyrody - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, - profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. <p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów, - eliminowanie „towarzyskiego” charakteru wyboru szkoły przez wskazywanie następstw chybionych wyborów. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje wiedzy o społeczeństwie - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół ponadgimnazjalnych w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem - spotkania z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - pielęgniarka - rodzice - uczniowie - przedstawiciele instytucji

	<p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 		
--	--	--	--

PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Realizujący
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, - wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, - eliminowanie zagrożeń pożarowych, - zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, - ochrona mienia społecznego, - przeciwdziałanie agresji w szkole, - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. <p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, - zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - nauczyciele

	<p>po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp.,</p> <p>Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem zapobieganiu cyberprzemocy. <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, - kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, - uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki, -doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa, - uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. <p>Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole i sieci. 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniańia poziomu zagrożenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog

- propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji),
- propagowanie higieny psychicznej w zapobieganiu samobójstwom młodzieży.

Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:

- kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie,
- stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli,
- wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą,
- wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami.

Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:

- wykorzystywanie nadarżających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom,
- kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.

Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):

- kształtowanie pożądanых postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi,
- wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania,
- podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych.

<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, - rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie procedur szkolnych - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - nauczyciele-bibliotekarze
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. <p>Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje biologii - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - udział w programie „Trzymaj Formę” oraz innych programach profilaktycznych np. w zakresie używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i tzw. dopalaczy - działania w ramach „Szkoły Bezpiecznego Internetu” - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - Szkolne Koło PCK - zajęcia pozalekcyjne - filmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - opiekun PCK -nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki

	<p>atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolwenta, - promowanie zdrowego stylu życia. <p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami, - wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów. 		
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym, - monitorowanie zjawiska uzależnienia od cyberprzestrzeni, - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających, - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją - badania ankietowe uczniów i rodziców - wywiady środowiskowe - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga - eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - przedstawiciele instytucji

	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 		
--	---	--	--

DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYŃ TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Realizujący
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów	<p>Diagnozowanie trudności w uczeniu się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie zakresu i skali zjawiska, -przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej, - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, - analiza wytworów prac ucznia. <p>Udzielenie pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój dziecka i oddziaływań korekcyjno - kompensacyjnych, socjoterapeutycznych, - objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną, - ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic - uczeń, <p>Eliminowanie niepowodzeń szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, - monitorowanie postępów ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia - współpraca z instytucjami pomocowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - terapeuta pedagogiczny - wychowawcy - nauczyciele

Ewaluacja i monitoring

Ewaluacja powinna pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
- Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
- Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
- Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
- W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych,
- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- analiza dokumentów.